

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 343
Juliol/Agost

2019

El soci de la SEAS David Buenacasa a l'arribada de l'Spine Race, després de recórrer 430km en 7 dies de cursa, tot un repte a l'abast de molt pocs. Foto de l'Organització.

www.santjust.org/seas

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern
Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 1 de juliol

Convocatòria del Concurs Fotogràfic de la SEAS del 2019, obrint el termini de presentació de fotografies fins a les 20 h del 10 de setembre de 2019. Les fotos es poden lliurar a la secretaria de l'Ateneu o al local de la SEAS els dimarts de 19 a 21 h.

— 6 i 7 de juliol

Sortida de Veterans al Montsent de Pallars (Pallars Jussà)

— 13 de juliol

Sopar de Lluna Plena al santuari de Pinós (Solsonès)

— 20 i 21 de juliol

Travessa a Andorra. De Pessons a la vall del riu Madriu

— 14 de setembre

Sopar de Motxilla al Pati del Roure de l'Ateneu a les 21 h, durant el qual es donaran a conèixer els guanyadors del Concurs Fotogràfic d'acord amb el jurat i es decidirà a través dels assistents la foto guanyadora per votació popular. En el mateix sopar es lliuraran les medalles als socis que compleixin 50 i 25 anys de socis i s'informarà de les activitats previstes per a la nova temporada entre altres actes que es prepararan per al sopar.

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

FLORETO
Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART
Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
FRANCESC HOMEDES

DAVID BUENACASA, SOBREVIURE A L' *SPINE RACE*

Entrevistat per
Manu Llabrés Laguarda

Em trobo amb el soci David Buenacasa al restaurant de l'Ateneu, un diumenge de finals de febrer, poc després del migdia:

ML: David, et veig molt bé.

DB: No et pensis (riu).

ML: La gent de la SEAS vol saber una mica més de l'*Spine Race* (SR), aquesta gesta increïble que has fet. En què consisteix?

DB: És una cursa que es comença a Anglaterra i acaba a Escòcia. Es fa a l'hivern i recorre l'espina dorsal d'Anglaterra, la part més alta del país. D'aquí li ve el nom.

ML: Quants quilòmetres són?

DB: Són 430 km i s'han de fer en set dies, com a màxim. Hi ha cinc punts on et donen menjar, els *check points*. Surten uns 65 Km al dia, que no és gaire, però és una cursa que et va castigant. No té cap dificultat tècnicament. Hi ha un parell de pics, no té grans desnivells: només fas uns +2.000 i escaig cada dia. Però és una cursa que et va aixafant cada dia. Les nits són molt llargues. Són nits

de quinze hores. Això és el pitjor. El mal temps, el terreny és complicat i sovint no hi ha camí.

ML: Porteu navegador?

DB: Sí, de fet és obligatori i necessari.

ML: I dormir? Pots dormir?

DB: És una de les curses... Bé, de fet, no és una cursa. Hi ha temps límit i posicions, però per a mi és un viatge que fas. Has de portar un munt de coses al damunt, entre elles el sac de dormir, i és obligatòria la funda de bivac, i també tenda, si vols. Pots dormir on vulguis. Als *check points* hi ha lloc per a dormir. També pots dormir en algun poble, però quasi no passes per cap població en tots aquests 430 km. T'has de buscar la vida. És una de les coses que m'agradava de la cursa.

ML: Això et volia preguntar. Com et va passar pel cap fer aquesta aventura?

DB: A mi m'agrada molt la muntanya. Jo vinc de la muntanya. Corro... Sempre dic que corro per fer «muntanya exprés». Aquesta cursa encaixa molt bé amb la

meva filosofia. Jo sempre ho he portat tot a sobre i en aquesta cursa és el que has de fer.

ML: És una cursa en autosuficiència?

DB: Autosuficiència, llevat dels *check points* on et donen alguna cosa per menjar i algun punt més on només et donen beure.

ML: Quan pesava la teva motxilla?

DB: 11 kg amb els dos litres d'aigua obligatoris i el menjar. No és gaire pes, però són molts quilòmetres i has d'anar de pressa.

ML: Córrer, corries?

DB: El primer dia vaig anar amb uns catalans i vàrem córrer una mica, no tots els 76 km, però després, només en alguna baixada, però no és una cursa física.

ML: I com prepares una aventura d'aquest tipus?

DB: Bona pregunta. Jo no sé com es prepara, però pensa que al setembre pesava 25 quilos més que en el moment de marxar al gener. Vaig llegir molt. Diuen que el 25% de la cursa és física i jo vaig intentar entrenar molt el factor mental. Vaig intentar viure artificialment el que em trobaria i la nit. Vaig entrenar molt de nit des del punt de vista físic, el *core* i el tronc superior, per poder aguantar la motxilla i portar bé els bastons. Així i tot, la cursa em va sobrepassar.

ML: Com vas superar els moments complicats?

DB: Moments complicats no n'hi va haver cap. Jo volia arribar i això ho tenia molt clar. Però al final vaig patir molt. No era conscient que estava patint. Vaig dormir només sis hores en tots aquests set dies. Vaig estar-me onze hores al llit, de les quals només en vaig dormir sis. Després de 70 km, passant fred, suportant la pluja...et poses al llit i no pots dormir. Tot això em va fer caminar adormit moltes

vegades, com un somnàmbul. I la desorientació... (pausa) Bé i la desorientació de l'últim dia... Si vols t'ho explico ara.

ML: Sí, endavant.

DB: L'últim dia... (reflexiona, intenta ordenar els records a la seva ment). L'últim dia havia dormit molt poc, com sempre, però la ment, quan sap que ja estàs arribant, comença a desconnectar. Falta ven uns quinze quilòmetres per arribar. Feia ja dos o tres dies que caminava sol i el paisatge era tot boira i neu, res més. De cop, la meva ment va desconnectar i no sabia on era. No sabia res. Mirava el navegador i tot semblava familiar, però després no trobava res. Fins que vaig parar. Era de nit, però estava al *track* i a la neu hi havia més petjades. Aleshores vaig trucar a la meva dona i li vaig preguntar on em trobava jo. No sabia si era a Anglaterra, fent aquesta cursa o no. Ella em va dir que sí, però es va espantar. Em va dir que en uns 600 m trobaria un refugi. Al final, hi vaig arribar, em quedaven només dotze quilòmetres i nou hores per fer-los. Suficient. Al refugi vaig dormir uns minuts i em van ensenyar el camí per arribar al poble on hi havia l'arribada. Em van tranquil·litzar, sí, sí (riu), però quan vaig començar a caminar de nou, vaig pensar que anava molt lent i em vaig posar a córrer (pausa). Em quedaven només sis quilòmetres i aleshores tot es va espallar. Em vaig posar a dormir, m'aixecava i vaig pensar que necessitava una clau per arribar a la meta. Sense aquesta clau no podria arribar-hi. Vaig buscar la clau al navegador, però, evidentment, no hi era. Vaig voler buscar la casa del carter, perquè pensava que el carter tenia una relació amb la bibliotecària del poble i amb la clau...

ML: Això són al·lucinacions?

DB: Més! Al·lucinacions feia dies que en

5 CURSA PER MUNTANYA

patia, però això era pitjor. I en aquell moment vaig trobar el borratxo del poble. No sé què hi feia, perquè érem a sis quilòmetres del poble.

ML: També s'havia perdut?

DB: Crec que estava esperant els corredors. Em va preguntar si volia que m'acompanyés. Jo li vaig dir que sí. Dos o tres quilòmetres més i quan em va deixar, em va ensenyar el camí, però jo tornava a no veure res. Vaig veure com una batuda de gent que venia a buscar-me. Aleshores jo m'havia d'amagar. Vaig estar molta estona amagat.

ML: Per què t'havies d'amagar?

DB: Perquè em venien a buscar. Eren com cent persones. Al final, vaig intuir que el que veia eren els llums del poble. Però jo veia com cent homes, tots vestits igual i que s'amagaven, caminaven. Al final, vaig acabar tirant i quan faltaven 500 metres per arribar, vaig trobar una persona de l'organització, i en aquell moment vaig ser conscient que arribava. Vaig veure el mur que has de tocar en creuar l'arc de la meta, el vaig tocar i es va acabar tot.

ML: M'he quedat sense paraules.

DB: Estic segur que si la cursa tingués cinc-cents quilòmetres, això m'hauria passat també al final. Vaig tenir molta sort, perquè molta gent que estava davant meu i darrere meu no varen poder acabar. L'Eugeni Rosselló, guanyador d'una edició anterior, es va quedar a sis quilòmetres. Ell es va pensar que era al Pol Nord. Es va posar a dormir, però abans va activar el botó d'emergència i va tenir sort que el van trobar ajagut a la neu, amb hipotèrmia. El varen salvar.

ML: Quanta gent va començar i quanta va acabar?

DB: Crec que normalment n'acaben menys de la meitat. A la sortida són uns cent cinquanta. Molts són gent que ja ho ha intentat abans. Jo vaig tenir sort i vaig acabar al primer intent.

ML: Hi penses tornar?

DB: Hi tornaré, però com a voluntari. I encara que no hagués acabat, no hi tornaria a córrer, perquè l'experiència seguiria sent vàlida. Ha estat una experiència brutal.

ML: Una gran enhorabona. Tens tota la meua admiració i la de bona part de la resta de socis de la SEAS.

Nota final: l'*Spine Race* és considerada una de les curses de resistència més dures del món. Enguany la va guanyar en categoria absoluta la britànica Jasmin Paris amb un temps de 83:12:23. Encara va tenir temps per alletar al seu fill durant la cursa.

En David Buenacasa toca el mur després de travessar l'arc d'arribada de l'*Spine Race*. Totes les fotos són de l'Organització.

LA CRESTA DE LA SEDA

Ramon Prat Bofill

En la mitologia catalana, el *dip* és un ésser de naturalesa vampírica amb fesomia de gos. En veiérem imatges només d'arribar a Pratedip, el nostre destí i punt de sortida de les excursions programades per la jornada. Poc abans, mentre l'autocar resseguia els darrers revolts marcats pel barranc de la Dòvia, em revisqueren poderosament a la memòria intensos passatges de *Les històries naturals* (*), l'extraordinària novel·la de Joan Perucho que narra les aventures d'Antoni de Montpalau en la comesa de localitzar, estudiar i destruir el *dip*, espantós personatge i autèntic senyor d'aquella contrada, que amb l'atac nocturn i mort de molts vilatans, escampava el dolor i la desolació a la vila de Pratedip. No podia deixar d'imaginar el carruatge del protagonista que —segons la novel·la—, anava ben protegit per «una rastellera d'alls» i sobrevolat per una «dotzena de ratapinyades» avançant, un captard, cap al misteriós poblet «pel fons de valls humides i profundes, o fent la circumval·lació en espiral d'alteroses muntanyes, devers el darrer objectiu del viatge». El vespre abans, mentre preparava la motxilla per a l'excursió, vaig estar imaginant aquest llogarret «situat en una zona de grans muntanyes salvatges, cobertes d'extenses pinedes perfumades», on s'hi troben «les més bellíssimes aigües de fonts claríssimes y frigidíssimes que sien en lo mon», i on hi domina «el verd tendre, verd poma, verd cendrós, verd intens, verd de verdolaga fresca, verd pensatiu, verd rúfol, verd de dip,..». Durant una bona estona

la imaginació se m'obrí a estranyes representacions i a paisatges de somni, a visions enigmàtiques i a figuracions de racons misteriosos estigmatitzats per les tràgiques accions vampíriques. El meu pensament girava una vegada i una altra al voltant d'aquesta història i la seva connexió amb la identitat natural d'aquests paratges i amb la cresta de la Seda més concretament, espai per on havia de transcórrer l'excursió.

Vaig sentir a parlar de la cresta de la Seda tot just conegudes les sortides del cicle anual de conferències i excursions. Inicialment me'n va cridar l'atenció el nom, però sobretot m'hi vaig interessar de seguida atret pel paisatge, per la llegenda i per la singularitat orogràfica d'aquesta formació, lligada a l'exigència excursionista del seu recorregut.

La cresta de la Seda és un relleu muntanyós de la Serra de Llaberia, entre els municipis de Pratedip i Coldejou, al Baix Camp. Té, en sentit longitudinal, una orientació sensiblement cap al nord, i el seu caràcter alterós i la seva situació natural amb amplitud de vistes, la converteixen en un indret altament recomanable de conèixer i de recórrer.

Anem per parts i analitzem, primer de tot, el topònim. «Cresta de la Seda» és una composició nominal formada pel substantiu «cresta», relatiu a la part superior de la muntanya que forma la línia divisòria de dos vessants, i pel com-

plement «de la Seda», variant fonètica molt antiga de «serra», que té la funció d'identificar i localitzar el terme antecedent. «Cresta» té un valor molt descriptiu i és usat en sentit metafòric per la seva semblança amb la cresta del gall. Com afirma l'eminent lingüista Joan Coromines, no és equivalent o sinònim de carena en general, sinó només en el sentit de "carena intransitable, penyalosa, oscada i de cantell molt estret". Observo que el terme «Cresta de la Seda» ens situa davant d'un fenomen lingüístic particular, precisament perquè en la geografia catalana existeix la construcció exactament inversa «Seda de la Cresta». Em vaig adonar, sorprenentment, de la citació d'aquest gir en un fragment d'un document pirinenc de l'any 1380 mencionat per Coromines al "*Onomasticon Cataloniae*": «e per tot l'aygavers de la dita coma, entró a la seda de la cressa [cresta]» (... i per l'aiguavés de l'esmentada coma fins a la serra de la cresta...). Hi rumio mentre camino, i trobo que és una qüestió interessant. Es tracta d'una alteració d'origen diabòlic? Qui sap, em pregunto, irònicament.

Parlem ara d'un altre dels elements, la peculiaritat orogràfica vinculada a l'exi-

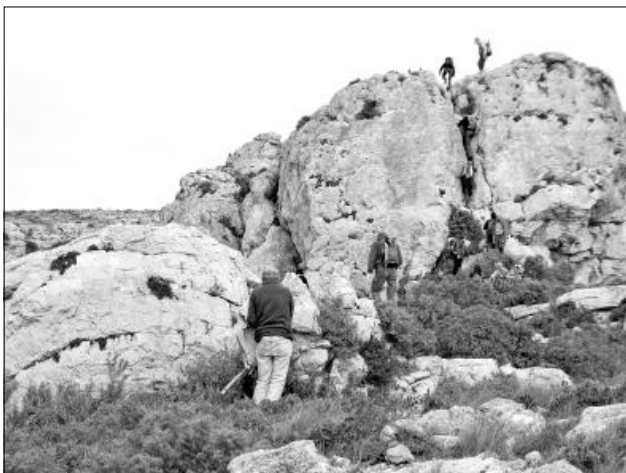
Cresta de la Seda. Foto de Jordi Gironès.

gència excursionista. El camí cap a la Cresta de la Seda arrenca dels afores de Prasdip, a la part alta del poble, a poc més dels 250 m d'altitud. Un camí entre pins, costerut i orientat cap al nord ens condueix en una hora al coll de la Seda (570 m), al peu mateix de la serra, a la seva part més rocallosa. Sabem que haurem d'avançar per un itinerari ajudant-nos de les mans en diversos punts, amb passos força drets i amb alguna dificultat, però també sabem que és, en sentit muntanyenc, un camí entretingut i divertit, i això és el que experimentem en els primers pujants rocosos, enfilant-nos i grim pant entre aspres penyes. De mica en mica, aprofitant els petits descansos per reagrupar-nos, se'ns va obrint a mà esquerra l'ample i fantàstic paisatge dels cingles de la Brancana. Sota mateix, al fons, transcorre el camí cap al paratge de la Dòvia, d'una singular bellesa natural. Darrere, hem deixat el petit i bonic poble de Prasdip que, com més amunt som, més enfonsat i discret albirem en aquest espai muntanyós.

A mesura que avancem, les condicions del terreny van sent cada vegada més les pròpies del nom de l'indret en què ens trobem: roques cantelludes, petites arestes i caires vius, passos estrets i grans amb bons agafadors per a enfilarnos roques amunt. No és un camí gens difícil per qui està acostumat a caminar per les muntanyes d'aquest país, ni en els trams una mica més exposats que es van trobant hi ha cap complicació; no hi ha mals passos, per entendre'ns, i per si hi havia algun flanqueig més aeri, hi ha qui per precaució i ajuda hi ha instal·lat una corda i un cable ben collat a la roca abocada a la cinglera. És un itinerari que val molt la pena de recórrer, un trajecte

sobre un terreny que, insisteixo, s'ajusta ben bé al que el nostre savi lingüista va definir. Un recorregut esplèndid i intens que passa per una canal vertical formidable, en aparença exigent, però ben equipada amb un sistema precís de cadenes que en fa assequible el seu accés. És el conegut Pas del Sisco (o dels Ciscos), que un cop superat ens situa ja prop del Morral de la Seda (797 m), a les envistes dels pendents sobre els cingles del Panxot. I encara un darrer grau fàcil que ens deixa prop del cim del Mont-redon (863 m), damunt mateix del fondal de la Dòvia, a ponent. D'aquest punt estant, el trajecte transcorre per l'altiplà amb lleugeres variacions d'altitud cap a l'indret de la Punta dels Frares o Creu de Llaberia, per acabar al cim de la Miranda (919 m) i punt culminant de l'excursió.

Quina meravella de paisatge! Situats a tocar de l'edifici del radar meteorològic de precipitació instal·lat a la Miranda, veiem, davant mateix, al nord, la massa rocosa més elevada de la serra de Llaberia i la Mola de Colldejou (922 m). A l'est, enllà de les esbalaïdores cingleres i de les extremituds de la serra, la plana que

El Morral, pas del Ciscos. Foto de Albert Cortès.

s'aboca cap al mar, encara al Baix Camp. Les magnífiques masses allargassades de roca calcària de tonalitats ocres i grises, alternades amb franges de pinedes, tot plegat encerclant les fondalades d'un dens verd fosc que configuren un marc natural d'una presència i una bellesa extraordinàries. Mentre m'ho mirava, em van venir al cap uns versos que diuen

Què ens en crida, d'aquestes muntanyes?
 què ens n'atreu, d'aquestes valls?
 el misteri mateix de la seva existència.

Hi vàrem anar d'excursió el 10 de febrer de 2019 dins del cicle temàtic de la SEAS. La diversitat de camins va fer possible que, com és costum, es preveïessin dos recorreguts opcionals amb dificultat i llargada diferents. Els uns, vinguts des del paratge i racó de la Dòvia, i els altres, enfilats per la Cresta de la Seda, vam coincidir a la Miranda, i d'allà vam retornar plegats al punt d'origen, Pratdip.

Aquell dia ningú no trobà el menor rastre del vampir ni presencià cap aparició satànica. A la tarda, de retorn a Pratdip, hom no veié alls a les finestres, tampoc miralls, creus pectorals, julivert ni verdolaga; només imatges del *dip* en recordança d'aquells espantosos fets. Pratdip i tota la serra de Llaberia viuen en pau des de fa ja molts anys i el record d'Onofre de Dip, el vampir, és cada vegada més vague. Descansa per sempre sota una gran llosa de pedra a la cripta del castell de Mataplana, prop de Castellar de N'Hug.

Una jornada senzillament fantàstica.

(*) Les referències al dip provenen de la novel·la de Joan Perucho, *Les històries naturals*, Edicions 62, 1960.

LA FONTCALDA DES DE PRAT DE COMTE

Daniel Cardona Pera

El poble de Prat de Comte (363 m)

La primera impressió en arribar a Prat de Comte (abans de la normalització lingüística del 1983: Prat del Compte), és la d'un poble arreglat, amb molts llocs d'aparcament a l'entrada, i amb molts serveis. El poble físicament és allargat de S.E. (antic camí de Xerta) al N.O. (antic camí d'Horta). En el cens de 2018 sols hi constaven 179 habitants essent un dels més deshabitats de la comarca malgrat que a principis dels 50 del segle passat van arribar als cinc-cents habitants. Des dels inicis del segle XX s'hi exploten argiles refractàries (avui només rendeixen amb caràcter intermitent) i pedreres d'extracció de sorra i guix.

Al senyor del bar anomenat Fontcalda —lloc on hem esmorzat— i treballador de l'Ajuntament, li pregunto el perquè d'aquesta baixa densitat demogràfica, i em respon amb contundència: «aquí els dies de cada dia no hi ha ningú». Pel soroll d'una maleta arrossegada en l'asfalt, m'assenyala una noia i diu: «veu, ja se'n va cap a Barcelona». Tot seguit em pregunto, com és que les cases, que semblen de segona residència, estan tan ben arreglades? Segons la Gran Geografia Comarcal de Catalunya¹, entre 1976 i 1984, 25 homes de Prat de Comte havien treballat a la nova Central Nuclear d'Ascó, amb sous força alts. Una segona causa, que passa desapercebuda, és que fa 40 anys aquest poble tenia 350 habitants i aleshores es conreaven 807 Ha, i sorprèn que el 95% d'elles eren treballades pel mateix propietari. Totes les explotacions eren inferiors a 50 Ha: l'olivera (40%),

els ametllers (30%), la vinya (15%) i la resta està dedicada a hortalisses. Aquests propietaris, que vivien justament, s'han fet grans i els fills han estudiat a Barcelona, Tarragona, etc., i no han tornat. Li senyalo al senyor del bar un anunci direccional a «la destil·leria», i em respon que ara gairebé no queda cap vinya tot i que cada any se segueix celebrant, pels voltants del 12 d'octubre, la «Festa de l'Aiguarent», instaurada l'any 2001 amb motiu de la restauració de l'antiga destil·leria del poble.

Camí de Prat de Comte al balneari de la Mare de Déu de la Fontcalda

La sortida de Prat de Comte la fem passant per sota del «portal», amb sostre de fusta, seguint l'antic camí d'Horta, el qual deixem ràpidament per trencar a la dreta i que entre camps d'ametllers ens porta a la carretera T-361 de Prat de Comte a l'antiga estació del poble del tren de la vall de Zafran (4,5 km). Al pocs metres, deixem la carretera i ens endinsem a la dreta per seguir la GR 171. Sorprenen els pocs masos existents quan hom fulleja el mapa de la zona. En la partida de Fontjoanes observem uns oliverars més que centenaris i els més joves tenen les branques en direcció NW-SE a causa del vent de mestral que hi bufa. On s'acaben les oliveres, el pi blanc ha envaït les antigues vinyes, on els murs de pedra seca encara limiten el territori. En el sotabosc de les pinedes de pi blanc hi observem romaní, bruc d'hivern —encara florit—, gatosa, garric, aladern, càdec, foixarda, fins i tot algun margalló i molt de llentiscle. Arribem al coll de la Fontcalda

(377m), i a 200 metres més avall veiem el complex del balneari de la Mare de Déu de la Fontcalda. És un camí que en ziga-zaga salva aquests 200 metres de desnivell.

Balneari i santuari de la Mare de Déu de la Fontcalda (150 m)

L'entrada a la Fontcalda la realitzem per sota del pont penjat per a bicicletes i excursionistes, que fan la Via Verda seguint el traçat de l'antic ferrocarril del Val de Zafán entre Alcanyís i Tortosa (110 km) i que responia a l'interès aragonès de tenir una sortida al mar (Sant Carles de la Ràpita), tot i que no va ser operatiu fins al 1942², malgrat que la inauguració de les obres va ser el 18 d'octubre de 1882 per Alfons XIII! El 1969, s'enfonsà el túnel entre Bot i el Pinell de Brai, obligant a fer transbord amb autobús. La línia fèrria es va suprimir definitivament el 1973 amb només 31 anys de vida! Aleshores no hi havia estació a la Fontcalda i Prat de Comte era un baixador.

L'aigua de la font de Fontcalda, a tocar del riu i de l'engorjat de Canaletes, brolla a 25-28°C i és rica en clorur i carbonat càlcic, sulfat magnesi i clorur sòdic³, res a veure amb els 70°C de l'aigua de la font del Lleó a Caldes de Montbui. Antoni de Magrinyà,

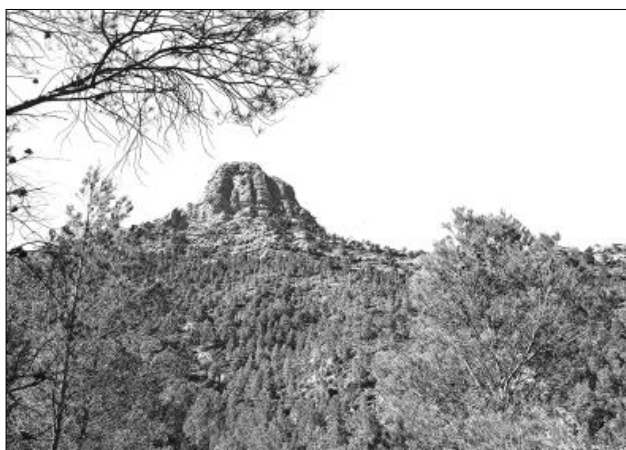
Mare de Déu de la Fontcalda. Foto de Marta Pagès.

advocat de Gandesa³, a principis de segle XX descriu; «...en los muchisimos años que he ido a la Fontcalda me he podido convencer que son aquellas aguas para curar los reumatismos y es muy común ver el paralítico y al que para andar necesita muletas, completamente curados». Dels goigs més antics editats (1768)⁴ he escollit algunes de les més significatives rimes sanitàries de les moltes que hi ha: «una aygua tan singular que sana la gent opressa» i «per naixer la aygua ab calor: ahont tot malalt, ab tems breu, sana de qualsevol mella». Durant l'excursió no vam poder visitar el santuari perquè era tancat.

La Mare de Déu de la Fontcalda és una marededéu trobada, segons la tradició, per un pastor de Prat de Comte a prop de la deu d'aigua. Quan la va voler ensenyar del sarró als amos del ramat, la imatge havia desaparegut. El pastor, guiat per una llum provinent del cel, la va tornar a trobar al mateix lloc de la troballa. Els de Gandesa la van traslladar a la seva església, tornant a desaparèixer i retrobant-la altre cop al primer lloc. A partir d'aquí, es va aixecar una petita capella i més tard una església datada el 1753. És d'estil neoclàssic, d'una sola nau amb volta de canó, petit creuer, cúpula i cimbori octogonal. Les pintures de l'altar major són obra de Josep Lahosa, pintor de Prat de Comte. El 1936, el santuari va ser cremat i es destruï l'altar barroc i la imatge fou recuperada per les famílies Amades-Mari de Gandesa, que la van salvar de la crema de juliol de 1936 guardant-la en un mas camí de Gandesa a la Fontcalda fins passada la Guerra Civil⁵.

Retorn a Prat de Comte per la vall de la Jepa (170m) i l'antiga estació (192m)

Deixem el Santuari-Balneari de la Fontcal-

Agulla de Bot. Foto de Marta Pagès.

da per les escales que segueixen en direcció NE als Estrets de Dalt, els quals forma el riu Canaletes on els diversos tolls són utilitzats per a banyar-se a l'estiu. Al cap de 20 minuts deixem el GR 171 (Caro-Santuari de Pinós), que ens invita anar cap a Gandesa, on a pocs metres es poden trobar les escultures-sandàlies de Tàpies. Nosaltres ens endinsem per la vall de la Jepa entre oliveres centenàries i dinem a l'àrea interpretativa d'aquesta vall. No hi ha font.

Després de dinar, en 10 minuts som a l'antiga estació de Prat de Comte, malgrat que la ceràmica feta a Onda concreta «Prat del Compte». Déu n'hi do, per ser un baixador les edificacions que hi havia! Seguim ara la Via Verda, en direcció a Fontcalda i abans d'arribar al túnel un cartell a la dreta ens informa «Prat de Comte 3,5 km». Seguim en primer moment per la vall de les Termeres, baixem i tornem a pujar decididament pels barrancs de l'Antolina i de Puça. En tot moment estem vigilats per l'Agulla de Bot (518 m), que ens separa del terme de Bot. El camí de pujada fins a trobar el trencall del matí entre el GR 171 i la carretera de l'antiga estació, es fa pe-

sat en el context d'una pista monòtona i amb pi blanc. Entrem a Prat de Comte per la carretera T361. El poble continua amb el poc «brogit» de gent, com al matí!

Horaris:

- Prat de Comte (363) - Coll de la Fontcalda (350): 50 min
 - Coll - Santuari-Balnerari de Fontcalda (150): 55 min
 - Santuari-Balnerari de Fontcalda - Àrea de la vall de la Jepa (170): 35 min
 - Àrea Vall de la Jepa - Antiga estació de Prat de Comte (192): 15 min
 - Antiga estació de Prat de Comte - Poble de Prat de Comte (363): 1 h 15 min
- Total: 3 h 50 min i 11 km

Bibliografia

1. ANGUERA, P, MARISTANY, C, FERRE, MA.A, DUCH, M.PRIORAT. Ribera d'Ebre, Terra Alta, Matarranya. Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 11. Edita Fundació Enciclopèdia de Catalunya. Barcelona 1984, pàg 235-7.
2. MORENO, JA. Línea de La Puebla de Híjar-Alcañiz-Tortosa-Sant Carles de la Ràpita. Vía Libre (Revista del Ferrocarril); núm.448 (Diciembre 2001).
3. MEIX, M. La història dels set setges de Gandesa per Don Antoni de Magrinyà i de Sunyer. Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta, núm. 27, pàg 18-19, any 1998.
4. Goigs de Nostra Sra. de la Fontcalda, venerada en lo terme de Gandesa, bisbat de Tortosa. Reus: Estampa de Rafael Compte. Estampèr y Llibreter, any 1768.
5. SERRA, J. La Fontcalda. Imatge salvada l'Any 1936. Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta, núm.49, pàg 30-32, any 1998.

Altra bibliografia

ESPINÀS, JOSEP MARIA. Prat de Comte en: A peu per la Terra Alta (13a. edició) Edita: La Campana, pàgs 170-180, any 2007.

II MITJA DESVERN 27 D'ABRIL DE 2019

GUANYADORS DE LA CURSA DE 8 KM

Categoria femenina: 1era Ana Belén (C), Zona Barbara Anento (D) i 3era Abril Estrade (E).

Categoria masculina: 1er Carlos Gámez (C), 2on Juanjo Mateos (E) i 3er ksy Eckelt (D).

GUANYADORS DE LA CURSA DE 21 KM

Categoria femenina: 1era Caudia Tremps (C), Zona Veronica Zaragoza (E) i 3era Nona Romani (D).

Categoria masculina: 1er Santi Peña (C), 2on Sintu Vives (E) i 3er Martin Mateo (D).

Nota: Centre = (C); Dreta = (D); Esquerra = (E)

XLIV MARXA DE REGULARITAT FULGENCI BAÑOS 12 DE MAIG DE 2019 - CINGLES DE BERTÍ (OSONA)

LLOC	EQUIP	PUNTS
1	Xavier Bardají i Anna Farré	7,5
2	Jordi Gomila i Carlos Campo	10,0
3	Bernat Macià i Núria Palomar	10,0
4	Salvador Pont i Roser Sánchez	11,0
5	Xavier Amadó i Teresa Rerverter	12,5
6	Joan Poll - Lourdes Barrera	12,5
7	Pep Gil i Àngels Castillo	14,0
8	Neus Malaret i Lucas Tarzia	14,0
9	Romi Porredon i Arnau Cónsul	14,5
10	Dolors Cardona i Anna Simó	16,5
11	Joan Gómez i Pere Pascual	17,5
12	Gaspar Orriols i Lidia Camps	18,0
13	Jordi de la Riva i Núria Mitjans	18,5
14	Toni Malaret i Joan Malaret	20,0
15	Núria Amat i Teresa Junqueras	20,5
16	Joan Gironès i Stella Becchi	26,5

Anna Farré i Xavier Bardají, guanyadors de la XLIV Marxa de Regularitat Fulgenci Baños. Foto de Leonci Canals.

ACTIVITATS DE LA SEAS DELS MESOS D'ABRIL I MAIG DE 2019

Cicle "Muntanya: esport i aventura" - Caiac al congost de Mont-rebei

05/04/2019 - Conferència "Alaska, terra de gegants. Travessa en caiac de mar" a càrrec de Roger Rovira. Sala Piquet de l'Ateneu.

07/04/2019 - La sortida al congost de Mont-rebei va comptar amb l'oportunitat de veure'l des de l'aigua, fent el recorregut en caiac. També hi va haver les habituals excursions a peu: curta a Torre Conclues i llarga al Port d'Àger, amb una participació total de 63 persones.

Matinal a la vall de Mur (Sant Llorenç del Munt, Vallès Occidental)

14/04/2019 - L'itinerari d'aquesta matinal fou el següent: Les Marines, Pedra d'Àliga, el Daví, Sant Pere de Mur, Puig Rodó i les Marines, amb 13 participants.

6è Cicle d'Audiovisuals de Muntanya - "The Spine Race Ultra"

25/04/2019 - Segon audiovisual del 6è Cicle d'Audiovisuals de Muntanya, dedicat a "The Spine Race Ultra" a càrrec del soci de la Secció David Buenacasa, una cursa de 430 km en 7 dies. Sala Piquet de l'Ateneu.

II Mitja Desvern per Collserola

25/04/2019 - Es va celebrar la II Mitja Desvern per Collserola amb una participació de 405 corredors.

Cicle "Muntanya: esport i aventura" - Menorca

03 al 05/05/2019 - Dissabte 4, senderisme amb 39 participants; Es Grau-Favàritx (curta)-Cala Tirant-Platja de Binimel·là (llarga sencera). Diumenge 5, visites culturals a la torre d'en Galmés, poblat talaiòtic, castell de Sant Felip i passejada per Maó, amb 37 participants. Durant els dos dies el guia va ser Miquel Àngel Casanovas.

XLIV Marxa de Regularitat Fulgenci Baños

12/05/2019 - XLIV Marxa de Regularitat Fulgenci Baños a la comarca d'Osona. Van participar-hi 16 parelles i la parella guanyadora va ser la formada per Xavier Bardají i Anna Farré.

Matinal al turó del Samon (Montseny)

19/05/2019 - Itinerari circular: El Pollell, collet de la Cova, turó del Samon i el Polell, amb 12 participants.

6è Cicle d'Audiovisuals de Muntanya - "El primer pas de jubilat: el GR-11"

30/05/2019 - Tercer audiovisual del 6è Cicle d'Audiovisuals de Muntanya, dedicat a "El primer pas de jubilat: el GR-11" a càrrec del soci de la Secció Toni Serrallonga. Sala Piquet de l'Ateneu.

Cicle "Muntanya: esport i aventura" - Massís de Madres

31/05/2019 - Conferència "Escalada: l'aventura penja d'un fil" per Ruth Fornós i Adri Martínez. Sala Piquet de l'Ateneu.

02/06/2019 - Excursió al massís de Madres (Capcir, Pirineu Francès). Excursió llarga: Odelló, Roc de Madres, coll de Sansa i Real; La curta: Odelló, refugi Oller i Real. El total de participants va ser de 42.

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió de l'1 d'abril de 2019

- Altes: cap
- Baixes: Eva Català (1034) i Mariona Solé (1083)
- Es comenta la celebració de la II Open Internacional de Marxa Aquàtica com a una activitat desconeguda per nosaltres.
- Durant la reunió es destaca la poca assistència que hi ha a l'Assemblea de la Secció any rere any, i sobre la qual es tracten els acords i suggeriments sorgits com és el cas de prendre alguna acció amb l'Ajuntament per solucionar el mal estat del camí a la Penya del Moro des del coll de Can Solanes, la qual es farà conjuntament amb el Centre d'Estudis. Una altra petició de l'assemblea és la de fer una samarreta pròpia de la SEAS.
- Se segueixen fent gestions amb l'Ajuntament dirigides a fer algun tipus de reconeixement a la figura del que fou president de la SEAS, Fulgenci Baños. Inicialment hi ha acord en relacionar-lo amb el Petit Recorregut de la SEAS PR C-164. Si bé cal parlar també amb la Federació.

Reunió del 6 de maig de 2019

- Altes: cap
- Baixes: Roger Pascual (1147), Néstor del Pozo (1148), Alba Rañé (1009), Francesc Romero (1124), Marsi Silva (1138) i Friedrich Holzmann (999)
- A la reunió es comenta la Caminada d'Entitats del Baix Llobregat que es farà el 19 de maig i tot i que veiem que coincideix amb una matinal nostra, es decideix divulgar-la igualment als socis un cop rebem la informació. També es recorda

que el 25 d'aquest mes es farà l'Assemblea Anual de la FEEC als locals del CEC.

— La Mitja Desvern va anar molt bé, amb una excel·lent acollida pels 405 participants i un bon nivell; fins i tot es va comptar amb un participant de luxe que va a la copa del curses de muntanya i que va felicitar-los per l'organització. Esperem mantenir l'èxit de participació per a l'any vinent, si bé no podrà superar el màxim autoritzat per Collserola de 500 corredors. També es comenten una sèrie de millores que cal atendre per a la propera edició.

— El Comitè de Senders, no accepta que cap GR o PR porti un nom concret de persona i que només s'admeten noms geogràfics o d'esdeveniments històrics i per tant no podem donar el nom de Fulgenci Baños al PR C-164. Això s'ha comunicat ja a l'Ajuntament, proposant des de la SEAS recuperar un antic projecte, que ja s'havia plantejat fa anys, de posar a can Ginestar un plafó amb silueta de l'Ordal i la part de Collserola que es veu des d'allí convertint-lo en "Mirador Fulgenci Baños" on també s'integraria la informació sobre el PR C-164. La proposta ha estat acceptada per l'Ajuntament i també es proposa que l'inici i el final del PR siguin precisament a l'espai del mirador. Finalment, s'ha suggerit col·locar un mirador informatiu del PR a la Vall de Sant Just, sota el turó d'en Cors. A partir d'aquestes decisions s'iniciaran una sèrie de contactes amb l'Ajuntament.

— El soci David Buenacasa ens ha fet una important donació d'uns 300 llibres i guies de muntanya amb motiu d'haver tancat el seu negoci de venda de llibres.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 86. No. 342

Taula de redacció — Leonci Canals, Ferran de la Fuente, Maria Garcia, Jordi Gironès, Ramon Prat i Agustí Revilla.

Autoedició — Jordi Gironès i Leonci Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

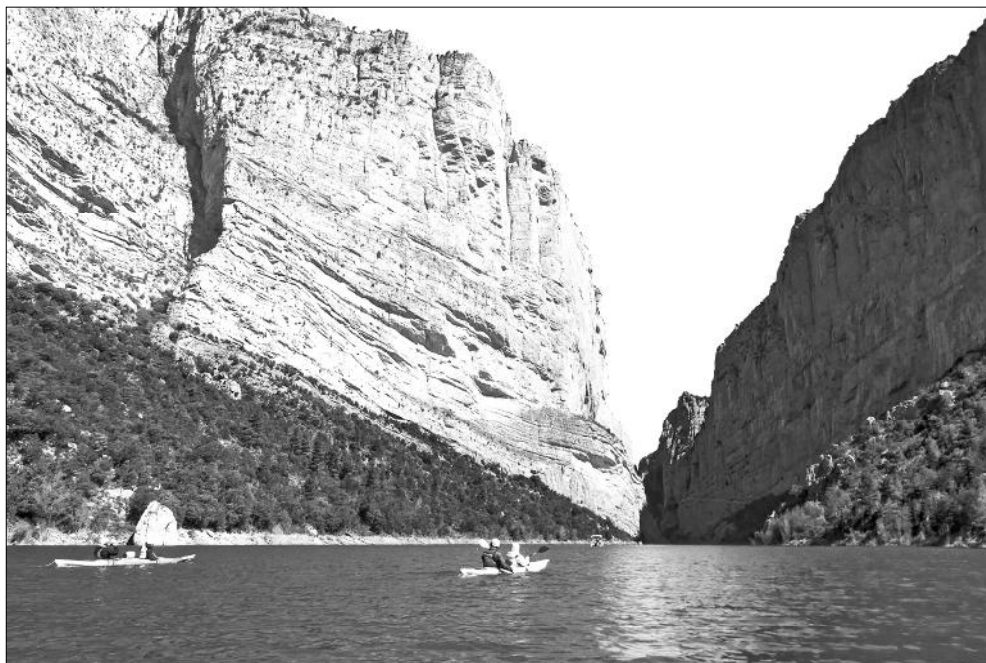
Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — NB Comunicacions

ÍNDEX

- Portada** — David Buenacasa finalitzant l'Spine Race.
02 — Calendari
03 — David Buenacasa, subviure a l'Spine Race, entrevistat per Manu Llabrés
06 — Cresta de la Seda, per Ramon Prat
09 — Fontcalda des de Prat de Comte, per Daniel Cardona
12 — Classificació de la II Mitja Desvern
13 — Classificació de la XLIV Marxa de Regularitat Fulgenci Baños
14 — Activitats de la SEAS dels mesos d'abril i maig
15 — Informació de la SEAS

El 5 d'abril es va fer l'excursió al congost de Mont-rebei dins del cycle "Muntanya: esport i aventura" que alguns van aprofitar per fer-lo en caiac. Foto de Manu Llabrés.

SEAS, entitat esportiva núm. A01824

Butlletí de la SEAS

Núm.343 Juliol/Agost 2019